

**Zápisnica z Valného zhromaždenia Učenej spoločnosti Slovenska
zo dňa 30. 11. 2022.**

Miesto konania: Vedecký park UK v Bratislave

Počet všetkých členov UČSS:	114 členov
Počet riadnych členov UČSS:	52 členov
Počet prítomných členov UČSS:	54 členov (podľa prezenčnej listiny)
Počet prítomných riadnych členov UČSS:	31 členov (podľa prezenčnej listiny)

Program Valného zhromaždenia UČSS

Interné zasadnutie VZ – body 1-6

- 1) Otvorenie zhromaždenia spojené s príhovorom predsedu UČSS
- 2) Odovzdanie diplomov novým členom UČSS (zvolených v roku 2019 a 2021)
- 3) Návrh na schválenie zmien v Štatúte UČSS
- 4) Návrh na schválenie termínu volieb nových členov UČSS
- 5) Návrh na schválenie udeľovania „Ceny UČSS za mimoriadny medziodborový vedecký výstup“
- 6) Rôzne

P R E S T Á V K A

Slávnostná časť VZ s pozvanými hosťami

- 7) Odovzdanie diplomu čestného doktora vied (čestného doktorátu SAV) zahraničnému členovi UČSS prof. Georgeovi Richardovi Pickettovi spojené s prednáškou oceneného.

K bodu 1)

Valné zhromaždenie otvoril a viedol predseda UČSS prof. RNDr. Jozef Noga, DrSc. spolu s podpredsedníčkou UČSS prof. PharmDr. Danielou Ježovou, DrSc. Po úvodnom príhovore predsedu UČSS bol jednomyseľne schválený navrhovaný program zhromaždenia. Následne boli za skrutátorov schválené Ing. Alexandra Zahradníková, DrSc. a PhDr. Eva Kowalská, DrSc. Zhromaždenie pokračovalo podľa schválených bodov programu, ku ktorým sa prijali nasledovné uznesenia:

K bodu 2)

Predsedajúci odovzdal diplomy nových členov UČSS, ktorí boli zvolení v rokoch 2019 a 2021.

K bodu 3)

Predseda UčSS predniesol nasledovné navrhované zmeny v Štatúte UčSS:

- **Navrhovaná zmena v definícii emeritného člena v Čl. III ods. (3)-(4) Štatútu UčSS:**

Pôvodné znenie Čl. III ods. (3)-(4):

- (3) Riadnymi členmi učenej spoločnosti sú významní vedci, ktorí aktívne pôsobia, alebo pôsobili na území Slovenskej republiky, nedovršíli vek 70 rokov a boli navrhnutí za člena v zmysle Čl. IV tohto štatútu.
- (4) Emeritnými členmi Učenej spoločnosti sa stávajú členovia po dovŕšení veku 70 rokov. Emeritnými členmi Učenej spoločnosti sa stávajú aj významní vedci, ktorí aktívne pôsobia, alebo pôsobili na území Slovenskej republiky, boli navrhnutí v zmysle Čl. IV a zvolení po dovŕšení veku 70 rokov.

Navrhované znenie Čl. III ods. (3)-(4):

- (3) Riadnymi členmi učenej spoločnosti sú významní vedci, ktorí aktívne pôsobia, alebo pôsobili na území Slovenskej republiky, boli navrhnutí za člena v zmysle Čl. IV tohto štatútu a súčasne nie sú emeritnými členmi podľa ods. (4) alebo zahraničnými členmi podľa odseku (5).**
- (4) Emeritnými členmi Učenej spoločnosti sa stávajú riadni členovia od nasledujúceho roka po dovŕšení ich veku 70 rokov.** Emeritnými členmi Učenej spoločnosti sa stávajú aj významní vedci, ktorí aktívne pôsobia, alebo pôsobili na území Slovenskej republiky, boli navrhnutí v zmysle Čl. IV a zvolení v rokoch nasledujúcich po dovŕšení ich veku 70 rokov

V diskusii k navrhovanej zmene nezazneli žiadne výhrady.

Uznesenie č.: 1/2022

Valné zhromaždenie **schválilo** návrh zmeny Čl. III ods. (3)-(4) a poveruje Radu UčSS zapracovaním do Dodatku č. 3 Štatútu UčSS predkladanému Vedeckej rade SAV na schválenie.

Výsledok hlasovania

Počet všetkých členov UčSS: 114

Počet riadnych členov UčSS: 52

Počet všetkých členov UčSS oprávnených hlasovať (podľa prezenčnej listiny): 54

Počet riadnych členov UčSS oprávnených hlasovať (podľa prezenčnej listiny): 31

Hlasovania sa zúčastnilo: 54 za návrh: 53 proti: 1 zdržal sa: 0

- **Zmena v Čl. VII ods. (1) vyplývajúca so zosúladením so Štatútom SAV:**

Pôvodné znenie Čl. VII ods. (1):

- (1) Členov Učenej spoločnosti volí valné zhromaždenie z návrhov, ktoré predkladajú členovia Učenej spoločnosti. Detaily pre predkladanie návrhov a priebehu volieb špecifikuje Volebný poriadok Učenej spoločnosti, schválený Valným zhromaždením Učenej spoločnosti.

Navrhované znenie Čl. VII ods. (1) – zosúladenie so Štatútom SAV:

- (1) Členov Učenej spoločnosti volí valné zhromaždenie z návrhov, ktoré predkladajú členovia Učenej spoločnosti **alebo Vedecká rada Slovenskej akadémie vied**. Detaily pre predkladanie návrhov a priebehu volieb špecifikuje Volebný poriadok Učenej spoločnosti, schválený Valným zhromaždením Učenej spoločnosti.

V diskusii členov UČSS zaznela pripomienka možnosti rozšírenia prekladania návrhov nových členov aj na ústavy SAV, resp. vysoké školy. Predseda UČSS spolu s predsedom SAV prof. Šajgalíkom prezentovali dôvod nerozširovania podávania návrhov mimo UČSS a VR SAV a to, že v oba orgány sú zastúpené ľuďmi, ktorí sú súčasťou vysokých škôl, univerzít ako aj jednotlivých Ústavov SAV, čím je dostatočne zabezpečená demokratická voľba ako aj racionálny návrh.

Uznesenie č.: 2/2022

Valné zhromaždenie berie na vedomie zmenu v Štatúte UČSS vyplývajúcej zo zosúladenia so Štatútom UČSS.

- **Navrhovaná zmena v Čl. VII ods. (5):**

Pôvodné znenie Čl. VII ods. (5):

- (5) O otázkach členstva podľa ods. (1) a (4) sa hlasuje tajne na Valnom zhromaždení Učenej spoločnosti a návrhy sú prijaté, ak boli odsúhlasené viac ako dvojtretinovou väčšinou prítomných členov Učenej spoločnosti.

Navrhované znenie Čl. VII ods. (5):

- (5) O otázkach členstva podľa ods. (1) a (4) sa hlasuje tajne na Valnom zhromaždení Učenej spoločnosti a návrhy sú prijaté, ak boli odsúhlasené viac ako **trojpätinovou** väčšinou prítomných členov Učenej spoločnosti.

V diskusii členovia vyjadrili súhlas so zmenou volebného kvóra pri voľbe nových členov UČSS, keďže v niektorých odboroch je ťažko získať dvojtretinovú väčšinu.

Uznesenie č.: 3/2022

Valné zhromaždenie **schválilo** návrh zmeny Čl. VII ods. (5) a poveruje Radu UčSS zapracovaním do Dodatku č. 3 Štatútu UčSS predkladanému Vedeckej rade SAV na schválenie.

Výsledok hlasovania

Počet všetkých členov UčSS: 114

Počet riadnych členov UčSS: 52

Počet všetkých členov UčSS oprávnených hlasovať (podľa prezenčnej listiny): 54

Počet riadnych členov UčSS oprávnených hlasovať (podľa prezenčnej listiny): 31

Hlasovania sa zúčastnilo: 54 za návrh: 54 proti: 0 zdržal sa: 0

• **Navrhovaná zmena v Čl. VIII ods. (1):**

Pôvodné znenie Čl. VIII ods. (1):

- (1) Práva a povinnosti členov Učenej spoločnosti sú:
- zúčastňovať sa na rokovaní Valného zhromaždenia Učenej spoločnosti a zúčastňovať sa na zasadnutiach Učenej spoločnosti,
 - podávať návrhy týkajúce sa činnosti a aktivít Učenej spoločnosti
 - podieľať sa na činnosti Učenej spoločnosti vo všetkých jej oblastiach,
 - používať označenie akademik Učenej spoločnosti SR.

Navrhované znenie Čl. VIII ods. (1)-(2):

- (1) Riadni členovia Učenej spoločnosti majú povinnosť zúčastňovať sa na rokovaní Valného zhromaždenia Učenej spoločnosti.**
- (2) Členovia Učenej spoločnosti majú právo:**
- zúčastňovať sa na zasadnutiach Učenej spoločnosti,**
 - podávať návrhy týkajúce sa činnosti a aktivít Učenej spoločnosti,
 - podieľať sa na činnosti Učenej spoločnosti vo všetkých jej oblastiach,
 - používať označenie „akademik/akademička UčSS“, v anglickom jazyku „academician LSS“.

V diskusii zaznel názor zbytočného explicitného rozlišovania práv a povinností členov UčSS. Prof. Križanová poznamenala, že v prípade navrhovanej zmeny Čl. VIII ods. (1) by mala byť zapracovaná možnosť ospravedlnenia sa z účasti na Valnom zhromaždení a zároveň podala pozmeňujúci návrh Čl. VIII ods. (1) v znení:

- (1) Riadni členovia Učenej spoločnosti majú povinnosť zúčastňovať sa na rokovaní Valného zhromaždenia Učenej spoločnosti. V prípade odôvodnenej neprítomnosti sú povinní ospravedlniť sa predsedovi UčSS.**

Uznesenie č.: 4/2022

Valné zhromaždenie **schválilo** návrh zmeny Čl. VIII ods. (1) s pozmeňujúcim návrhom prof. Križanovej a poveruje Radu UčSS zapracovaním do Dodatku č. 3 Štatútu UčSS predkladanému Vedeckej rade SAV na schválenie v znení:

(2) Riadni členovia Učenej spoločnosti majú povinnosť zúčastňovať sa na rokovaníach Valného zhromaždenia Učenej spoločnosti. Prípade odôvodnenej neprítomnosti sú povinní ospravedlniť sa predsedovi UčSS.

(3) Členovia Učenej spoločnosti majú právo:

- a) zúčastňovať sa na zasadnutiach Učenej spoločnosti,
- b) podávať návrhy týkajúce sa činnosti a aktivít Učenej spoločnosti,
- c) podieľať sa na činnosti Učenej spoločnosti vo všetkých jej oblastiach,
- d) používať označenie „akademik/akademička UčSS“, v anglickom jazyku „academician LSS“.

Výsledok hlasovania

Počet všetkých členov UčSS: 114

Počet riadnych členov UčSS: 52

Počet všetkých členov UčSS oprávnených hlasovať (podľa prezenčnej listiny): 54

Počet riadnych členov UčSS oprávnených hlasovať (podľa prezenčnej listiny): 31

Hlasovania sa zúčastnilo: 54 za návrh: 50 proti: 0 zdržal sa: 4

K bodu 4)

Predseda UčSS navrhol termín a počet mandátov pre voľby nových členov UčSS plánovaných na jeseň 2023, pričom by voľby prebehli online formou.

Uznesenie č.: 5/2022

Valné zhromaždenie **schválilo** návrh na vyhlásenie volieb nových členov do UčSS v jesennom termíne 2023. Súčasne Valné zhromaždenie stanovilo, že maximálny počet riadnych členov zvolených v týchto voľbách môže byť 10.

Výsledok hlasovania

Počet všetkých členov UčSS: 114

Počet riadnych členov UčSS: 52

Počet všetkých členov UčSS oprávnených hlasovať (podľa prezenčnej listiny): 54

Počet riadnych členov UčSS oprávnených hlasovať (podľa prezenčnej listiny): 31

Hlasovania sa zúčastnilo: 54 za návrh: 50 proti: 4 zdržal sa: 0

V rámci bodu 4 programu Valného zhromaždenia UČSS, predsedajúci prezentoval aj pripravované zmeny vo:

volebnom poriadku:

- Technické zmeny – volebný poriadok:
„Návrhy musia byť doručené v digitalizovanej forme mailom na Sekretariát UČSS najneskôr v deň uzávierky ich podávania.“
- Pôvodné znenie:
V prípade, že voliteľ neoznačil kandidáta, ako poradie sa mu počíta hodnota (limit+1)“
Gramaticky správnejšia veta:
„V prípade, že kandidát nie je voliteľom označený, ako poradie sa mu počíta hodnota (limit+1)“
- Volebný poriadok doplniť o voľby do Rady UČSS

dotazníku pre hodnotiteľa:

- IV/2:
Pôvodné znenie:
„Základnou podmienkou členstva je výrazné prekročenie nárokov na získanie vedeckej hodnosti DrSc.“
Na diskusiu:
„Orientačným kritériom pri posudzovaní členstva je plnenie nárokov na získanie vedeckej hodnosti DrSc.“

Zdôvodnenie:

parameter prekračovania nárokov na získanie vedeckej hodnosti DrSc. nie je uplatniteľný pre všetky oblasti, z ktorých by UČSS mala mať zástupcov. Ak napríklad etnológ/etnologička za celý život vydá jediný atlas, ktorý má celonárodný význam, jej/jeho príspevok „ovplyvňuje bádanie v príslušnom odbore“, aj keď formálne požiadavky na DrSc. nemusí výrazne prekračovať. Podstatnú váhu by mala preto tvoriť argumentácia ručiteľov a peer-review, v ktorom sú kritériá na DrSc. zohľadnené vtedy, keď je to relevantné.

Okrem hodnotenia prekročenia nárokov na DrSc. doplniť aspoň pri niektorých údajoch za písmeno D aj N – netýka sa kandidáta alebo posudzovaného odboru

V diskusii ku kritériám ako aj k dotazníku sa členovia UČSS vyjadrili za zachovanie kritéria vedeckej hodnosti DrSc., ale odzneli argumenty aj k zväženiu práve tohto kritéria pri pohľade k sociálnym alebo literárnym vedám. Predseda UČSS prisľúbil úpravu volebného poriadku ako aj dotazníka pre hodnotiteľov. Úpravu oboch dokumentov bude možno pripomienkovať prostredníctvom sekretariátu UČSS a finálna verzia sa bude schvaľovať per rollam.

K bodu 5)

Podpredsedníčka Uččená spoločnosť Slovenska prof. Ježová predniesla návrh udeľovania ceny Uččená spoločnosť Slovenska za mimoriadny medziodborový vedecký výstup:

Odôvodnenie: Prelínanie vedných odborov a multidisciplinárny prístup k riešeniu vedeckých problémov je významným motorom progresu vedeckého poznania. Toto by sa malo vo väčšej miere zohľadniť pri výskumných aktivitách využívajúcich experimentálne prístupy veľmi odlišných vedných disciplín, tak pri získavaní grantovej podpory projektov, pri publikovaní, ale aj pri ich oceňovaní výstupov a výskumníkov, pretože uvedené procesy sú tradične posudzované v rámci špecifických vedných oblastí.

Cena sa udeľuje za mimoriadny multidisciplinárny výstup dokumentovaný i) formou publikácie alebo súboru publikácií v určenom období alebo ii) formou iných vedeckých výstupov v určenom období

Návrh na udelenie ceny predkladajú: členovia Uččená spoločnosť Slovenska

Kritériá hodnotenia: i) kvalita vedeckého výstupu; ii) rozsah medziodborovej spolupráce; iii) podiel autorov, ktorí pôsobia na Slovensku

Hodnotiacia komisia: Členovia Rady Uččená spoločnosť Slovenska a prizvaní odborníci vzhľadom na odbory zastúpené v prihlásených vedeckých výstupoch.

Forma ocenenia: Diplom + finančná čiastka

V diskusii sa zvažoval postup pri navrhovaní posudzovateľov z Uččená spoločnosť Slovenska (Masarik, Čiampor), resp. miera ich zastúpenia z radov vedcov zo Slovenska, ako aj otázka, či môže byť nositeľom ocenenia aj kolektív (Klempa).

Uznesenie č.: 7/2022

Valné zhromaždenie schválilo zámer zriadiť udeľovanie „Ceny Uččená spoločnosť Slovenska za mimoriadny medziodborový vedecký výstup“ a poveruje Radu Uččená spoločnosť Slovenska realizovať tento návrh už v roku 2023.

Výsledok hlasovania

Počet všetkých členov Uččená spoločnosť Slovenska: 114

Počet riadnych členov Uččená spoločnosť Slovenska: 52

Počet všetkých členov Uččená spoločnosť Slovenska oprávnených hlasovať (podľa prezenčnej listiny): 54

Počet riadnych členov Uččená spoločnosť Slovenska oprávnených hlasovať (podľa prezenčnej listiny): 31

Hlasovania sa zúčastnilo: 54 za návrh: 53 proti: 1 zdržal sa: 0

K bodu 6)

V tomto bode nezazneli žiadne podnety.

K bodu 7)

Vedecká rada SAV odovzdala diplom čestného doktora vied (čestného doktorátu SAV) zahraničnému členovi UčSS prof. Georgeovi Richardovi Pickettovi, ktorý po odovzdaní diplomu predniesol prednášku: "Breaking the Low Temperature Barrier into the Nanokelvin Regime".

Zapísala: M. Šimuneková

Overila: E. Kowalská

Jozef Noga v. r.